

UNIVERZITET CRNE GORE
PRAVNI FAKULTET

81000 Podgorica Uli. 13. jul, br. 2 tel: 020 481-144 telfax: 020 481-140 broj ž.r. 510-140-08 PIB 02016702 www.pravni.ucg.ac.me pravni@pravni.ucg.ac.me pravni@pravni.ucg.ac.me

Broj:04-436/1
Podgorica, 11.04.2018.godine.

Univerzitet Crne Gore
Odboru Centra za doktorske studije
Senatu UCG

Poštovani,

Dostavljamo vam na uvid Odluku Vijeća Pravnog fakulteta o usvajanju Izvještaja komisije za ocjenu podobnosti teme doktorske teze kandidata mr Dženane Nuhodžić, br.04-436 sa sjednice od 11.04.2018. godine, sa pratećom dokumentacijom.

S poštovanjem

Dekan
Prof.dr Velimir Rakočević

UNIVERZITET CRNE GORE
PRAVNI FAKULTET

81000 Podgorica Ul. 13. jul. br. 2 tel: 020 481-144 telfax: 020 481-140 broj z.r. 510-140-08 PIB 02016702 www.pravni.ucg.ac.me pravni@pravni.ucg.ac.me

Broj: 04-436
Podgorica, 11.04.2018.godine

Na osnovu člana 64 stav 2 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u skladu sa članom 35 Pravila doktorskih studija UCG, Vijeće Pravnog fakulteta je na sjednici od 11.04.2018. godine, donijelo

ODLUKU

I
Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu polaznih istraživanja i podobnosti doktorske teze „Sporazum o priznanju krivice“ i kandidata mr Dženane Nuhodžić

II
Predlaže se Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati kao podobnu doktorsku tezu pod nazivom „Sporazum o priznanju krivice“ i kandidata mr Dženanu Nuhodžić.

III
Izvještaj Komisije za ocjenu polaznih istraživanja i podobnosti doktorske teze iz tačke 1. ove Odluke, i Odluku Vijeća Pravnog fakulteta dostaviti na uvid Odboru za doktorske studije i Senatu UCG, na dalju realizaciju.

Obrazloženje

Vijeće Pravnog fakulteta UCG je na sjednici od 11.04.2018. godine, razmatralo Izvještaj Komisije za ocjenu polaznih istraživanja i podobnosti doktorske teze „Sporazum o priznanju krivice“ i kandidata mr Dženane Nuhodžić

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostavljeno:
-Odboru za doktorske studije
-Senatu UCG
-a/a

Dekan
Prof. dr Velimir Rakočević

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Dženana Mevludina Nuhodžić
Fakultet	Pravni fakultet
Studijski program	krivičnopravni
Broj indeksa	1/2010
Podaci o magistarskom radu	Tema: Redovno odmjeraivanje kazne zatvora, naučna oblast: Krivično pravo, Pravni fakultet Univerziteta Mediteran, 2010, srednja ocjena: 9,70.
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Sporazum o priznanju krivice
Na engleskom jeziku	Plea bargaining
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	
Naučna oblast doktorske disertacije	Krivično procesno pravo
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Pravni fakultet	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
<p>Javna odbrana polaznih istraživanja organizovana je 19.01.2018. godine. u svečanoj sali Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Kandidatkinja je uspješno obrazložila izbor teme i zaključke do kojih je došla nakon sprovedenih istraživanja. Takođe, kandidatkinja je predstavila detaljan plan istraživanja za potrebe doktorske disertacije koji uključuju ciljeve i hipoteze postavljene disertacijom, metodološke postupke i očekivani naučni doprinos. Nakon izlaganja kandidatkinje uslijedila je diskusija sa članovima Komisije, tokom koje su svi članovi dali komentare, postavljali pitanja i dali sugestije u vezi sa budućim radom na disertaciji.</p>	
B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	
B1. Obrazloženje teme	
<p>Tema disertacije je sporazum o priznanju krivice kao novi institut u krivično procesnom pravu Crne Gore. Naime, novi Zakonik o krivičnom postupku iz 2009. godine u odnosu na pređašnje krivičnoprocesno zakonodavstvo predvidio je značajan broj novina s ciljem osavremenjivanja i veće efikasnosti krivičnog postupka. Pored uvođenja novog koncepta tužilačke istrage, novi ZKP je predvidio još značajnih novina. Jedna od tih novina, koja doprinosi efikasnijem krivičnom postupku, je i institut sporazuma o priznanju krivice. Ovaj institut će i biti tema predmetnog istraživanja.</p>	

Naučni je izazov sagledati, objasniti i analizirati opravdanost i funkcionalnost uvođenja instituta sporazuma o priznanju krivice u domaće zakonodavstvo i praksu, pogotovu imajući u vidu činjenicu da se radi o institutu dominantno prisutnom u anglosaksonskom pravu, do sada nepoznatom našoj pravnoj tradiciji. Nadalje, ovu temu je poželjno obraditi i sa aspekta njene praktične primjene, u smislu doprinosa efikasnosti krivičnog postupka. Svjedoci smo da je kriminalitet posljednjih decenija u porastu i da krivični postupci isuviše dugo traju, te da sankcije protekom dugog vremenskog perioda gube svrhu koju bi trebalo da ostvaruju. Iz tog razloga potrebno je analizirati i istražiti ovaj institut koji je u naše zakonodavstvo uveden sa ciljem da doprinese efikasnosti krivičnog postupaka.

Iskustva u dosadašnjoj primjeni sporazuma o priznanju krivice koja pokazuju da se isti vrlo malo primjenjuje, povlači pitanja zašto je stanje takvo, da li su „iznevjerena“ očekivanja od ovog instituta, da li je on opravdao svoje mjesto u krivičnoprocesnom zakonodavstvu, da li nešto treba mijenjati u zakonskom uređenju ovog instituta i slično. Da bi se došlo do odgovora nužno je ukazati i na probleme s kojima se nosioci pravosudnih funkcija (sudije, tužioci, branioci) susrijeću u praksi, pa će u tom cilju značajan dio ovog rada biti baziran na empirijskom istraživanju (ankete, odnosno upitnici).

Sušтина ovog instituta jeste da se pregovaranjem o uslovima priznanja krivice za krivično djelo, te zaključenjem sporazuma o priznanju krivicem doprinese efikasnosti krivičnog postupka. Sporazumom okrivljeni i tužilac saglašavaju o visini kazne i krivičnim sankcijama, troškovima postupka i imovinskopravnom zahtjevu, te o odricanju stranaka i branioca od prava na žalbu ukoliko je presuda donesena na osnovu sporazuma.

Polaznu tačku istraživanja predstavljaće opšta razmatranja o sporazumu o priznanju krivice, koja će se baviti definicijom pojma sporazuma, njegovom pravnom prirodom, osnovnim karakteristikama, određivanjem *ratio legis*-a, odnosom sporazuma sa osnovnim načelima krivičnog postupka, te razlozima za i protiv njegovog uvođenja.

Istraživanjem ćemo se pozabaviti analizom normativnog okvira za sporazum o priznanju krivice u krivičnom zakonodavstvu Crne Gore kao i analizom relevantne sudske prakse, a u cilju utvrđivanja opravdanosti uvođenja ovog instituta sa stanovišta efikasnosti i pojednostavljenja krivičnog postupka.

Nadalje, istraživanje će se baviti i komparativnom analizom kako normativnog okvira, tako i sudske prakse u nekim državama koje poznaju institut sporazuma o priznanju krivice sa odgovarajućim aspektima crnogorskog zakonodavstva i sudske prakse. U tom smislu, prvenstveno će se obrađivati zakonodavstvo i praksa SAD, kao izvornik predmetnog instituta, te zakonodavstva nekih država EU kao i zemalja u najbližem okruženju. Razlog ovakvog odabira komparativne analize leži u: 1) istorijskom značaju SAD-a kao zemlje iz koje je potekao ovaj institut, a u kojoj se prema statističkim podacima više od 90% krivičnih postupaka okonča nekim vidom sporazuma tužioca sa okrivljenim;

2) težnji Crne Gore ka evropskim integracijama i neophodnom usklađivanju domaćeg zakonodavstva sa evropskim, i 3) u regionalnoj povezanosti bivših jugoslovenskih republika kao i u bliskosti njihovih pravnih sistema koji imaju zajedničku osnovu.

Ovako sprovedeno istraživanje trebalo bi da pomogne i u rješavanju problema koji će se javljati u praksi. Stoga se problematizovanje i razrađivanje ove teme čini potrebnim kako sa teorijskog tako i sa praktičnog aspekta. Pored toga, ovo istraživanje će predstavljati prvo naučno istraživanje ovog instituta u okvirima naše države.

B2. Cilj i hipoteze

Ciljevi doktorske disertacije *Sporazum o priznanju krivice* su kako naučni, tako i pragmatični.

U naučnom smislu istraživanje ima eksplanatorni i deskriptivni karakter čiji je cilj sticanje novih saznanja, sa težnjom da ponudi odgovore na sljedeća pitanja:

- da li je ovaj institut opravdao razloge uvođenja u domaće zakonodavstvo i zaista učinio postupak efikasnijim i jednostavnijim;
- da li se primjenjuje u zadovoljavajućem broju slučajeva u praksi i ako ne zbog čega;
- da li su potrebne izmjene zakonskih rješenja i ako jesu kakve;
- da li sporazum o priznanju nudi okrivljenom pogodnosti zbog kojih bi se opredijelio na zaključenje istog;
- da li bi trebalo donijeti uputstvo o rasponu sankcija kojeg bi državni tužilac trebalo da se pridržava prilikom saglašavanja o vrsti i visini kazne i druge krivične sankcije?

Iz navedenog proizilazi i pragmatični cilj ovog naučnog istraživanja, a to je pronalaženje načina za postizanje veće efikasnosti krivičnih postupaka.

Ovo istraživanje rukovodiće se jednom glavnom hipotezom:

- Sporazum o priznanju krivice je novi institut krivičnog prava koji još uvijek nije u značajnoj mjeri doprinio efikasnosti krivičnog postupka niti smanjenju resursa potrebnih za vođenje krivičnog postupka.

Posebne hipoteze su :

- Krivični postupci traju isuviše dugo;
- Sporazum o priznanju krivice pojeftinjuje, skraćuje i čini postupak efikasnijim;
- Iskustva pokazuju da je sporazum o priznanju krivice jedan od najprimjenjivanijih instituta u zemljama anglosaksonske pravne tradicije;
- Sporazum o priznanju krivice je kompleksan institut domaćeg prava koji se u praksi nedovoljno primjenjuje.

B3. Metode i plan istraživanja

Da bi se postigao proklamovani cilj doktorske disertacije, neophodno je korišćenje mnogobrojnih i raznovrsnih metoda istraživanja, karakterističnih za društvene nauke.

S obzirom na to da će se rad baviti utvrđivanjem misaono-pojmovne sadržine, odnosno smisla i značenja pravnih normi, kao i sadržaja pravnih pojava vezanih za institut sporazumnog priznavanja krivice, primarno korišćeni metod će biti *normativno-dogmatski*. Najprije će se poći od analize osnovnih teorijskih postavki instituta sporazuma o priznanju krivice i sistematizacije ključnih determinanti koje uređuju sistem sporazumnog priznavanja krivice i postupak njenog ostvarenja. Zatim će se, kroz normativnu analizu navedenog instituta u pravnom sistemu Crne Gore, kao i analizu sudske jurisprudencije u ovoj oblasti i aktivnosti država na osnovu sporazuma, izvršiti sistematizacija postupka priznavanja krivice. Polazna osnova istraživanja jeste svakako pozitivno-pravni metod, jer se samo detaljnom analizom rješenja prihvaćenih u domaćem pravnom sistemu može ocijeniti domašaj, praktične implikacije, kao i nedostatnosti i nesavršenosti u načinu regulisanja instituta ili u *praxis*-u, koji su predmet ovog naučnoistraživačkog rada.

Pored ovoga, koristiće se i istorijsko -pravni metod pri analizi nastanka i razvoja ovog instituta.

Pošto značajan dio rada čini razmatranje uporednog zakonodavstva i sudske prakse nekih zemalja, to će se koristiti uporednopravni metod. Značaj ovog komparativnog osvrta ogleda se u tome što takva analiza može da doprinese ocjeni našeg zakonodavstva i prakse, pa i njegovom unapređenju preuzimanjem rješenja iz uporednog zakonodavstva. Uporednopravni prikaz je ograničen na određeni broj zemalja anglosaksonskog i kontinentalno-evropskog prava. Po ovom metodu analiziraće se izabrani predstavnici svakog od dva navedena tipa pravnog sistema. Osim toga, biće analizirana rješenja u zakonodavstvima bivših jugoslovenskih republika. Takođe, analiziraće se i praksa međunarodnih sudova (kako *ad hoc* tribunala tako i rješenja Međunarodnog krivičnog suda) po pitanju sporazuma o priznanju krivice.

Za utvrđivanje učinkovitosti sporazuma o priznanju krivice, te za prepoznavanje praktičnih reperkusija, neizbježno je sprovesti *empirijsko* istraživanje u formi ankete, odnosno upitnika. Upitnik je osmišljen kao sredstvo anketiranja nosilaca pravosudnih funkcija – sudija, tužilaca i advokata, kako bi se došlo do saznanja o tome kako lica koja ne kreiraju, već puko sporovde pravne norme, doživljavaju ovaj institut, u kojoj mjeri koriste njegova rješenja, da li ga smatraju opravdanim, da li ga smatraju potrebnim i prikladnim za pravni sistem Crne Gore, kakve su njihove impresije povodom prvih nekoliko godina implementacije ovog instituta; koji su pravci njegove dalje nadgradnje, te da li praktična primjena ovog instituta postiže odgovarajuće rezultate. Anketom će biti obuhvaćena sudije i tužioci koji neposredno učestvuju u ovom postupku, kao i određeni broj advokata-krivičara. Prvi dio će se odnositi na to u kojoj mjeri su nosioci pravosudne funkcije upoznati sa ovim institutom, u kojoj mjeri su osposobljeni putem obuka, seminara, studijskih putovanja i sl., sa uporednopravnim iskustvom, te na koji način percipiraju svrhu ovog instituta – olakšanje vođenja postupka ili olakšanje položaja okrivljenog. Drugi dio će se odnositi na pitanja o broju predmeta, broju zahtjeva za sporazum o priznanju krivice, njihova priroda, struktura, visina zapriječene kazne.

Treći dio će se odnositi na predloge za unapređenje zakonskih rješenja i praktične probleme u primjeni.

Veoma je bitno dobiti povratnu informaciju i o percepciji ovog instituta u javnosti, kako građani, stručna javnost i NVO sektor doživljavaju prve rezultate u ovoj oblasti. Stoga će anketa obuhvatiti i jedan broj stručne javnosti (univerziteti, fakulteti), kao i relevantnih predstavnika civilnog sektora.

Neizostavno će biti korišćenje i drugih pomoćnih metoda kao što su *statistički, analitičko-sintetički kao i sistematski*.

Na kraju, autor će, koristeći se kritičkom metodom, dati osvrt na problematiku sporazuma o priznanju krivice.

B4. Naučni doprinos

Očekivani naučni doprinos doktorske disertacije ogleda se, prije svega, u njenom originalnom prilogu u proučavanju jednog (za naše prostore) novog procesnog instituta. Naime, ovo istraživanje će predstavljati doprinos naučno istraživačkim naporima ka razjašnjavanju ovog izuzetno značajnog pitanja. Za razliku od bogate međunarodne literature, domaća naučna djelatnost je o ovom pitanju tek počela da raspravlja i donosi relevantne rezultate. Stoga će ova disertacija predstavljati prvi značajan doprinos naučnoj analizi ovog vrlo važnog instituta kod nas, a time i važan doprinos domaćoj naučnoj literaturi.

Pored toga što će ova doktorska disertacija biti prva naučna analiza sporazuma u ovom obimu u granicama naše države, još značajniji doprinos trebalo bi da pruži prilikom rješavanja problema koji mogu nastati u praksi prilikom primjene ovog instituta. Sa tim ciljem, naučni doprinos ovog istraživanja ogledaće se i u konkretnim prijedlozima za izmjene važećeg zakonodavstva, odnosno biće ponuđeni i konkretni prijedlozi *de lege ferenda*.

Komparativni osvrt na ovaj institut, koji predstavlja značajan dio rada, svakako će doprinijeti boljoj ocjeni našeg zakonodavstva i prakse i omogućiti njegovo unapređenje preuzimanjem rješenja iz uporednog zakonodavstva.

Svakako najveći naučni doprinos ovog rada predstavljaće empirijsko istraživanje koje će biti sprovedeno u vidu ankete, odnosno upitnika ispunjenih od strane lica koja se sa sporazumom o priznanju krivice susrijeću u praksi. Prije svega, to se odnosi na nosioce pravosudnih funkcija - sudije, tužioce, advokate, odnosno na lica koja sa praktične strane imaju uvid u primjenu ovog instituta. Takođe, veoma je bitno dobiti povratnu informaciju i o percepciji ovog instituta u javnosti, kako građani, stručna javnost i NVO sektor doživljava prve rezultate u ovoj oblasti. Stoga će anketa obuhvatiti i jedan broj stručne javnosti (univerziteti, fakulteti). Na temelju njihovih odgovora doći će se do podataka šta to oni koji neposredno primjenjuju ovaj institut misle da istom fali i šta bi eventualno trebalo mijenjati, pa će se u skladu sa tim i ponuditi odgovarajuća rješenja.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Predstavljeno istraživanje je u organizacionom i finansijskom smislu u potpunosti izvodivo u projektovanom periodu.

Mišljenje i prijedlog komisije
<p>Nakon uvida u materijal Polaznih istraživanja i istraživačkog plana kandidatkinje, a naročito na osnovu ekspozea iznesenog na javnoj odbrani i diskusije u kojoj je kandidatkinja na kompetentan način odgovorila na postavljena pitanja, Komisija je jednoglasnog mišljenja da je tema i planirano istraživanje u potpunosti originalno i naučno opravdano i preporučuje ga Vijeću Pravnog fakulteta i Senatu UCG na usvajanje. Opravdanost ovog istraživanja ogleda se u činjenici da se ovom disertacijom prvi put istražuje potpuno novi institut domaćeg krivičnog postupka čija će primjena tek da doživi ekspanziju. Na teorijskom planu, ovo istraživanje ponudiće neophodna objašnjenja ovog, po porijeklu, angloameričkog procesnog instituta i predstavljaće značajan doprinos domaćoj stručnoj literaturi. Takođe, pored nesumnjivog naučnog značaja, ova disertacija će biti od velikog značaja i pravosudnoj praksi prilikom problema koji se mogu javiti tokom primjene ovog instituta. Budući da istraživački rad kandidatkinje obuhvatio i empirijsko istraživanje, odnosno popunjavanje ankete/upitnika od strane onih koji se u praksi bave ovim institutom, ova disertacija će dati i značajan doprinos u slučaju eventualne zakonodavčeve intervencije, odnosno u slučaju izmjena Zakonika o krivičnom postupku.</p>
Prijedlog izmjene naslova
(po potrebi predložiti izmjenu naslova)
Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora
(titula, ime i prezime, ustanova)
Planirana odbrana doktorske disertacije
2019.
Izdvojeno mišljenje
(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)
Ime i prezime

Napomena (popuniti po potrebi)		
ZAKLJUČAK		
Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija.	<u>DA</u>	NE
Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	<u>DA</u>	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	<u>DA</u>	NE
Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata		
Prof. dr Drago Radulović, Pravni fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	<i>Dr. Drago Radulović</i>	
Prof dr. Božidar Banović, Fakultet bezbednosti, Univerzitet u Beogradu, Srbija	<i>Dr. Božidar Banović</i>	
Prof. dr Velimir Rakočević, Pravni fakultet, Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	<i>Prof. dr Velimir Rakočević</i>	
U Podgorici, 22.02.2018.	DEKAN <i>Velimir Rakočević</i>	

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
Prof. dr Drago Radulović	Da li će uvođenje ovog instituta uticati na ostvarivanje jednog od najvažnijih načela krivičnog postupka- načela pravičnosti i kome će ovaj institut najviše pogodovati?
	Da li je opravdana zabrana sklapanja sporazuma za određenu kategoriju krivičnih djela, ukoliko znamo da se za ista krivična djela može dobiti status svjedoka saradnika koji ima brojne pogodnosti?
Prof dr. Božidar Banović	Da li je bilo opravdano dozvoliti mogućnost sklapanja sporazuma za sva krivična djela bez obzira na zapriječenu kaznu?
	Koji ćete istraživački postupak koristiti u analizi sudske prakse po pitanju Sporazuma?
Prof. dr Velimir Rakočević	Da li smatrate da je ovaj institut u suprotnosti sa nekim od osnovnih načela mješovitog krivičnog postupka i ukoliko smatrate- sa kojim?
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
(Ime i prezime)	
ZNAČAJNI KOMENTARI	